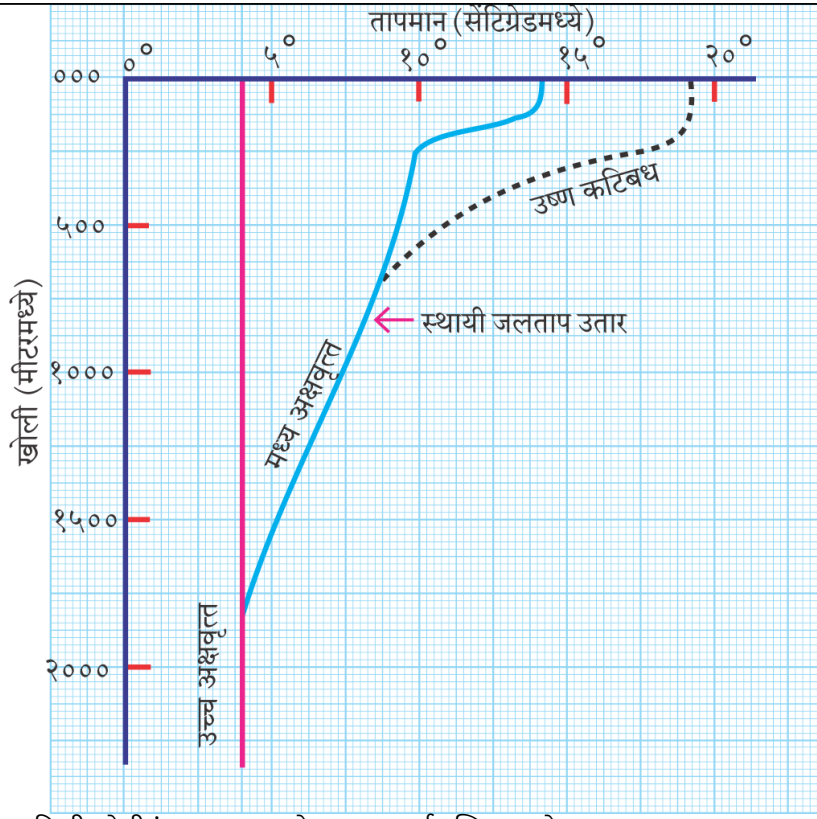

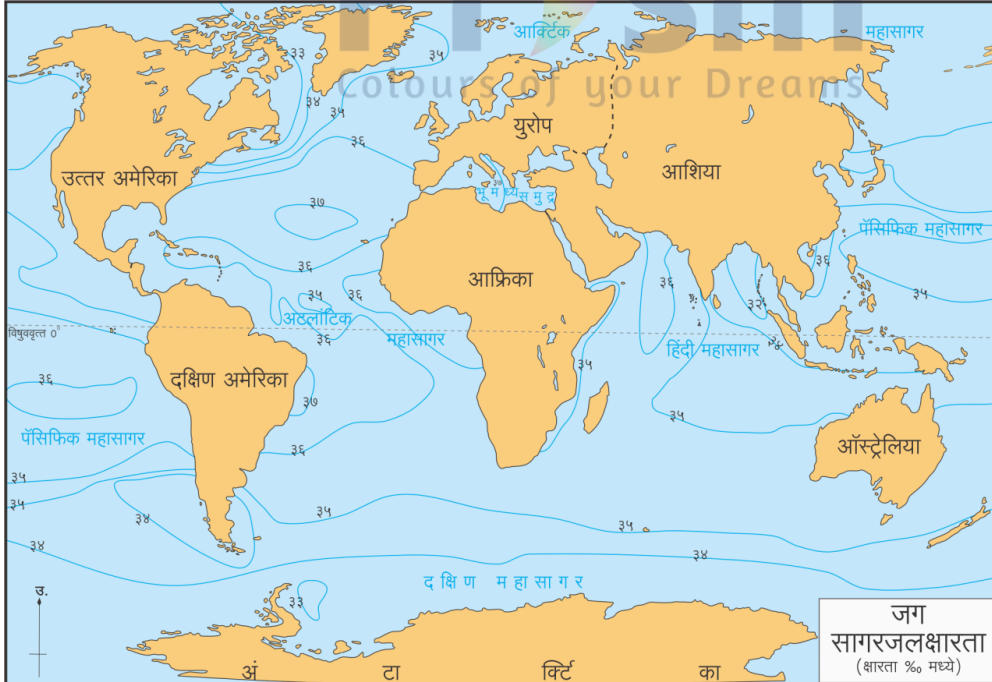
Chapter: 6

- Q.1 योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा.** 2
- समुद्राच्या वाढत्या खोलीनुसार उष्णतेची तीव्रता कमी होत जाते.
अ. क्षारता ब. तापमान क. सूर्याच्या
 - ज्या भागातून थंड सागरी प्रवाह वाहतात, त्या भागात सागरजलाचे पृष्ठीय कमी असते.
अ. पाऊस ब. तापमान
- Q.2 एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (Any Four)** 4
- सागरजलाच्या तापमानभिन्नतेवर परिणाम करणारे घटक कोणते ते लिहा.
 - समुद्राच्या पाण्याला खारटपणाचा स्वाद (चव) का आहे?
 - समुद्राच्या पाण्याचे तापमान किती खोलीवर स्थिर राहते?
 - समुद्राच्या पाण्याची क्षारता मोजण्यासाठी कोणत्या उपकरणांचा वापर केला जातो?
 - कोणत्या प्रदेशात दोन्ही पृष्ठभागावर तसेच खोलीवर समुद्राचे समान तापमान आहे?
 - समुद्रामध्ये अधिक क्षारता असण्याचे कारण काय आहे?
- Q.3 भौगोलिक कारणे लिहा (Any Two)** 6
- समान अक्षवृत्तावरील महासागरात क्षारता सारखीच आढळत नाही.
 - मृत समुद्रामध्ये कोणतेच जलप्राणी आढळत नाही.
 - बाल्टिक या भूवेष्टित समुद्राची क्षारता कमी आढळते.
 - भारताच्या पूर्व किना-यापेक्षा पश्चिम किना-यावर जास्त मिठागरे आढळतात.
- Q.4 सविस्तर उत्तरे लिहा. (Any One)** 4
- पुढील गोष्टीवर तापमानाचा काय परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.
(अ) सागरी जलाची घनता
(ब) सागरी जलाची क्षारता
 - कर्कवृत्त व मकरवृत्तावरील क्षारता वितरण स्पष्ट करा.
- Q.5 आकृती / नकाशा संबंधी प्रश्न (Any One)** 4
- खालील आकृतीवर विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही ४)

- किती खोलीनंतर सागरजलाचे तापमान सर्वत्र स्थिर राहते?
- उष्ण कटिबंधातील सागरजलाचे कमाल तापमान किती आहे? हे तापमान ५०० मी खोलीवर किती झाले?
- मध्य अक्षवृत्तीय प्रदेशातील सागरजलाचे तापमान समुद्रसपाटीजवळ किती आहे?
- हे तापमान १५०० मीटर खोलीवर किती झालेले आढळते?
- उच्च अक्षवृत्तीय प्रदेशाचा तापमान आलेख काय सांगतो? खोलीनुसार त्याचे तापमान ५००, १००० व १५०० मीटरवर किती आहे?

2 नकाशावर विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- कर्कवृत्त व मकरवृत्ताच्या आसपास क्षारता किती आहे?
- सर्वात कमी क्षारता कोणत्या प्रदेशात आहे?
- कोणत्या महासागरात ३७% पेक्षा जास्त क्षारता आढळते?
- जागतिक स्तरावर क्षारतेत फरक पडण्याचे कारण काय असावे, याबद्दल चर्चा करा.